

4 โรคและผลกระทบ

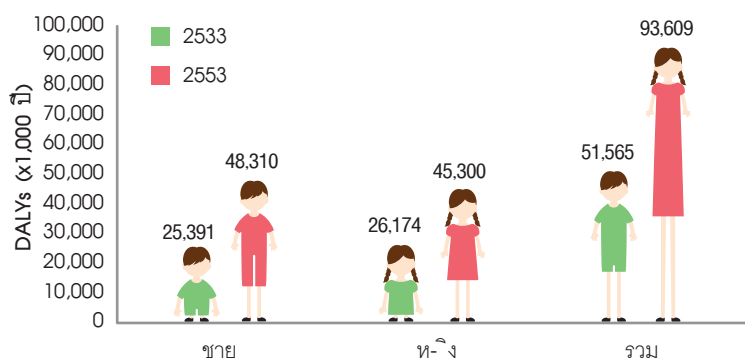
“ปัจจุบันภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน เป็นปัจจัยเสี่ยงอันดับหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของหญิงไทย”

โรคติดต่อ การขาดสารอาหารในเด็ก เคยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชากรในอดีต แต่ในปัจจุบัน โรคที่เกิดจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป เช่น โรคอ้วนและภาวะน้ำหนักเกิน กลายเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดการเจ็บป่วย พิการ หรือเสียชีวิต เป็นอันดับต้นๆ

โรคอ้วนและภาวะน้ำหนักเกิน เป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดการสูญเสียปีสุขภาวะเพิ่มขึ้นทุกปีทั่วโลก โดยการสูญเสียปีสุขภาวะ หรือ Disability-Adjusted Life Years (DALYs) นี้ เป็นวิธีการหนึ่งในการวัดสถานะสุขภาพของประชาชน ซึ่งรวมความสูญเสียที่เกิดจากการตายก่อนวัยอันควร และความสูญเสียจากการเจ็บป่วยหรือพิการ

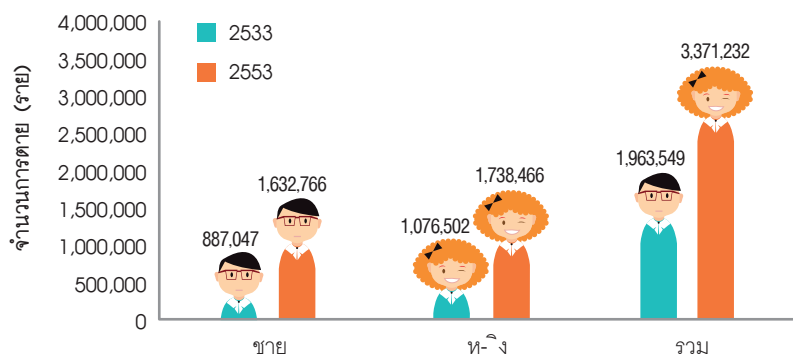
สถานการณ์โรคอ้วนของประชากรโลก ทั่วโลกความรุนแรงขึ้น เห็นได้จากการสูญเสียปีสุขภาวะ และจำนวนการเสียชีวิตทั่วโลกจากการมีดัชนีมวลกายสูงที่เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวในช่วงเวลา 20 ปี (2533-2553) ในประเทศไทยเอง เริ่มเห็นแนวโน้มอย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน โดยกลุ่มที่น่าเป็นห่วง คือ ผู้หญิงไทย ที่มีการสูญเสียปีสุขภาวะจากน้ำหนักเกินและโรคอ้วนมากกว่าผู้ชายเกือบเท่าตัว และที่สำคัญคือ ภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนได้กลายเป็นปัจจัยเสี่ยงอันดับหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้หญิงในปัจจุบัน แข่งหน้าการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ที่เคยเป็นปัจจัยเสี่ยงอันดับหนึ่งของผู้หญิงในปี 2547

การสูญเสียปีสุขภาวะทั่วโลกจากการมีดัชนีมวลกายสูง ปี 2533 และ 2553

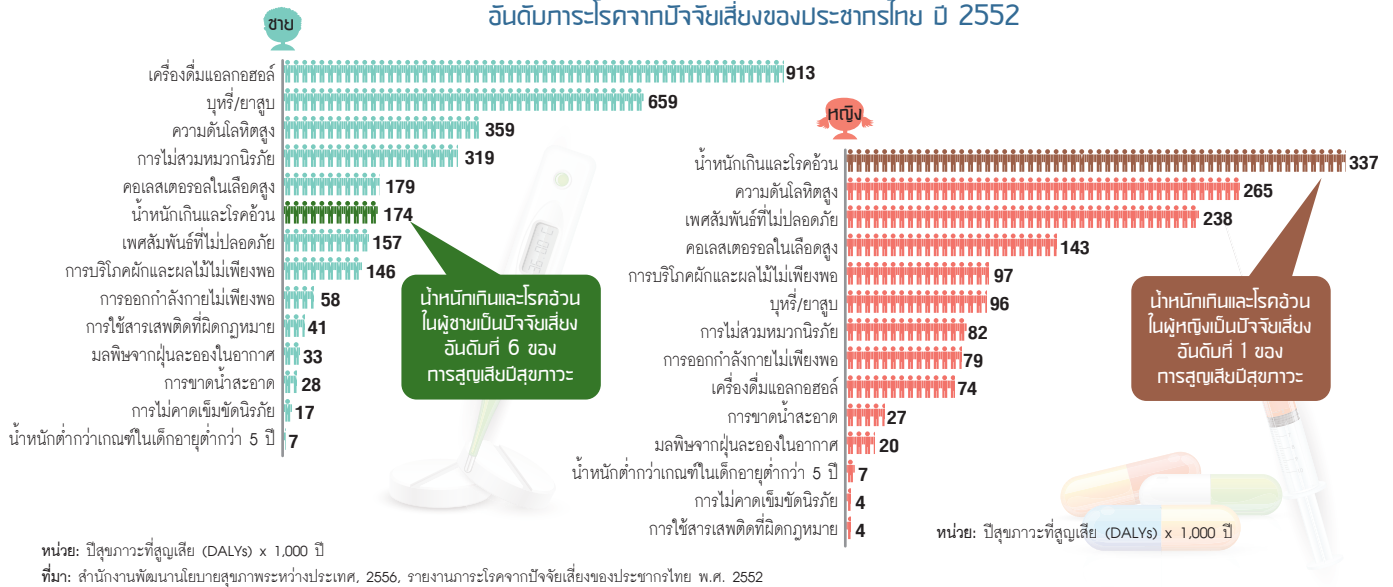
หมายเหตุ: DALYs คือ ปีสุขภาวะที่สูญเสียไปรับด้วยความบกพร่องทางสุขภาพ
ที่มา: Stephen S Lim, et al, 2012

จำนวนการเสียชีวิตทั่วโลกจากการมีดัชนีมวลกายสูง ปี 2533 และ 2553

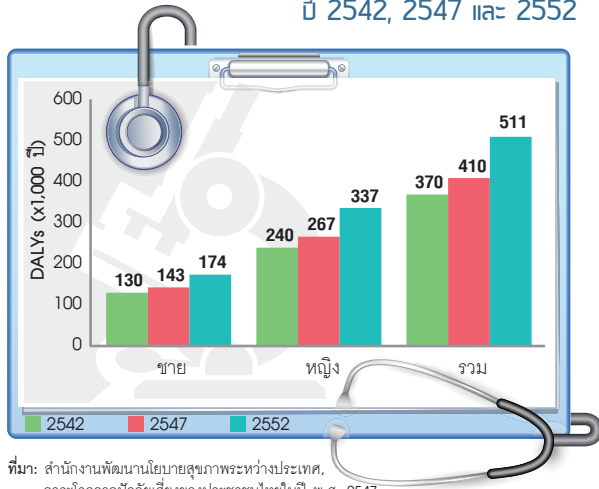

ที่มา: Stephen S Lim, et al, 2012

อันดับการโรจากปัจจัยเสี่ยงของประชากรไทย ปี 2552

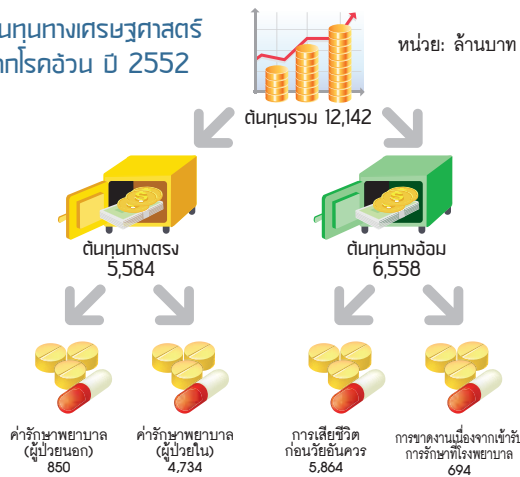

แนวโน้มการโรจากภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนในประเทศไทย ปี 2542, 2547 และ 2552

ที่มา: สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ, การโรจากปัจจัยเสี่ยงของประชากรไทยในปี พ.ศ. 2547 และรายงานการโรจากปัจจัยเสี่ยงของประชากรไทย พ.ศ. 2552

ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์จากโรคอ้วน ปี 2552

หมายเหตุ: ข้อมูลจากผู้ป่วยโรคอ้วน และผู้ป่วยด้วยโรคอื่นที่มีสาเหตุการป่วยเพราะภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ข้อเข่าเสื่อม หัวใจขาดเลือด หลอดเลือดสมองแตก มะเร็งลำไส้และเรื้อรัง อ้วน มะเร็งเต้านม ชี้นี้ขาด น้ำในกระเพาะปัสสาวะ มะเร็งตับและถุงน้ำดีและไตในหลอดเลือดใหญ่ของปอด

ที่มา: มนทรัตน์, การเจริญทรัพย์ และคณะ, 2554

ดัชนีปีสุขภาวะที่สูญเสีย (DALYs) = เป็นการวัดสถานะทางสุขภาพของประชากรแบบองค์รวมที่วัดภาวะการสูญเสียด้านสุขภาพหรือช่องว่างสุขภาพ โดยแสดงถึงจำนวนปีที่สูญเสียไปจากการตายก่อนวัยอันควร (YLL) รวมกับจำนวนปีที่มิมีชีวิตอยู่กับความบกพร่องทางสุขภาพ (YLD)

นอกจากนั้น การสูญเสียปีสุขภาวะจากโรคอ้วนยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ เพราะต้องใช้ทรัพยากรดูแลรักษาผู้ที่ป่วยจากโรคอ้วน และยังต้องสูญเสียกำลังแรงงานจากความเจ็บป่วยหรือการตายก่อนวัยอันควรอีกด้วย

ในปี 2552 พบว่าต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์จากโรคอ้วนทั้งสิ้นอยู่ที่ 12,142 ล้านบาท โดยต้นทุนนี้สามารถแยกได้เป็นต้นทุนทางตรงและทางอ้อม ต้นทุนทางตรง ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาลความเจ็บป่วยที่เกิดจากโรคอ้วน คิดเป็นเงิน 5,584 ล้านบาท ส่วนต้นทุนทางอ้อมนั้น มาจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ประกอบกับการขาดงานเนื่องจากเกิดความเจ็บป่วยจากโรคอ้วน ทำให้ประเทศขาดกำลังแรงงาน ต้นทุนทางอ้อมนี้มีมูลค่าถึง 6,558 ล้านบาท